

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Börzsönyi Béla*
Cím: *A gellérthegyi régi kálváriának „Trianoni Kálvária” lesz a neve*
Forrás: *Nemzeti Ujság*

Bn
(Hely)

1926. 3. 23.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

726.95

Hely

Idő

„1926”

Személy

A gellérthegyi régi kálváriának „Trianoni Kálvária” lesz a neve

A gellérthegyi lourdesi barlang — Egyre jobban előrehaladnak a gellérthegyi munkálatok — Magyarország Nagyasszonyának temploma — Felépítik a gellérthegyi Gellért-kápolnát, a kolostorromokat és a kálváriát is restaurálják

(Lux Kálmán rajzaival)

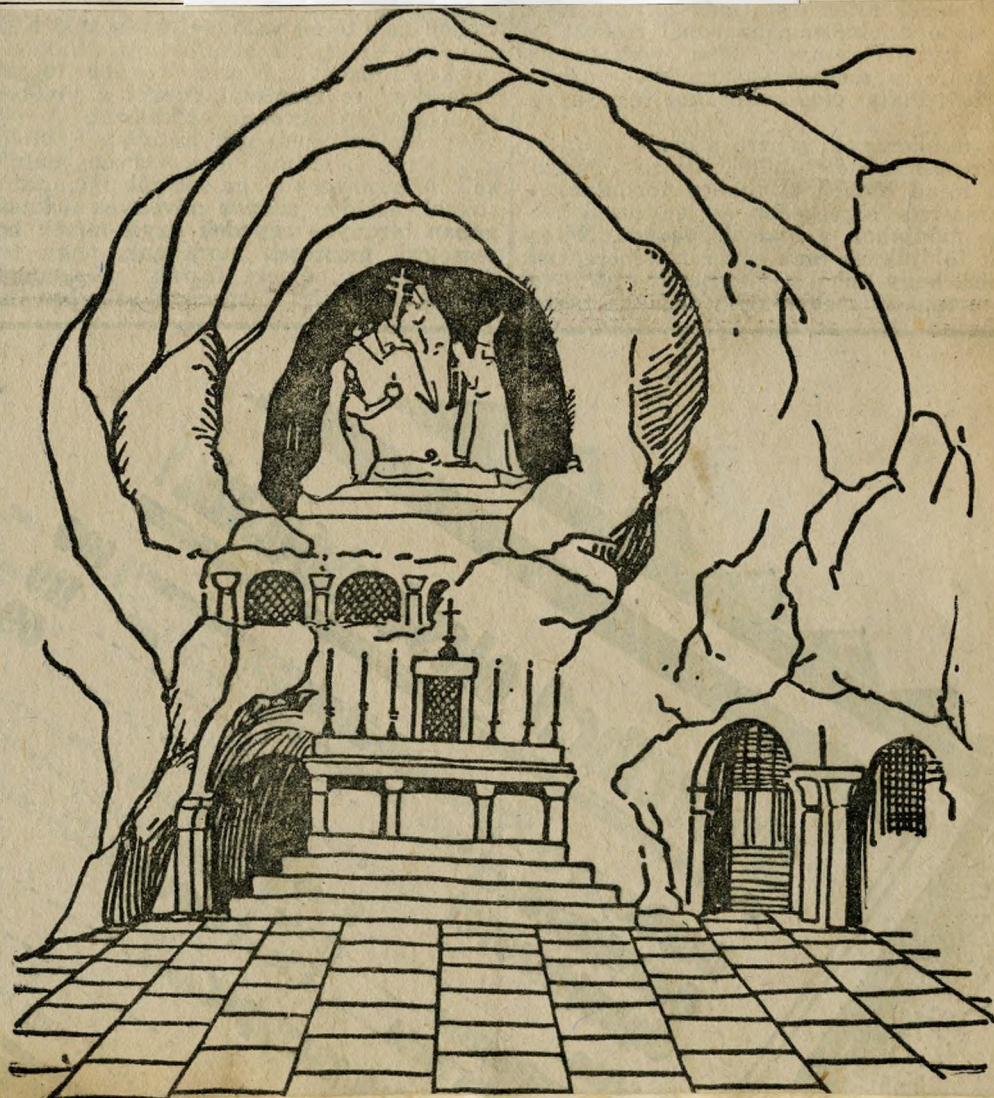
(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Nemcsak a magyar katolicizmus belső életének impozáns megnyilatkozása az a lépcsőről-lépcsőre egyre jobban előrehaladó munka, mely a gellérthegyi elhanyagolt barlangból kápolnát, templomot alakít, hanem egész Csonkamagyarország élni-akarása fejeződik ki ebben az akaraterőben. A modern idők hangzatos jelszavaival narkotizált magyarság föleszmél a kábultságból és templomot épít a hegy belsejében. A gellérthegyi barlang nem lesz egészen kópiája a lourdesi kegyhelynek, hanem mindenek előtt ki fogja fejezni azt az ősi tiszteletet, mely eleinket Magyarország Nagyasszonyával, védelmezőjével szemben annyira jellemezte.

Most nemcsak erről a készülő és a májusban felszentelendő gellérthegyi magyar Lourdes-barlangról kell beszámolnunk. A magyar-lourdesi barlang-templommal megvalósulhatnak azok a ter-

kal kapcsolják össze a hegy mélyében levő kisebb barlangokat. A munkálatokat Pfeiffer Gyula földmívelésügyi miniszeri tanácsos és Lux Kálmán dr. egyetemi tanármérnök vezeti. A magyarság áldozatkészsége teremtette meg azt az erőt, mely itt a hegy mélyén tervez, sziklát bont, épít és olyan lelkesedéssel dokumentálja hitét, hogy páratlannak és lélekemelő, hatalmas műnek ígérkezik ez a sziklába vájt templom, melynek kemény köveire alázatosan borul majd térdre a szűbb magyar jövődóért könnyörögve könyörögő áhítat.

Magyarország Nagyasszonyának temploma

A hatalmas barlangüreg, mely a Dunára tárja öblös, természetalkotta kapuját, képezi az előbarlangot. Eléje vasrácsozat kerül. Ez a hatalmas sziklakupo-

vek, melyek méltón fogják keretezni a barlang-templomot. Nemcsak az épülő lourdesi-barlang, hanem az ugyancsak elhanyagolt, elvadult környéke is nemesebb szerephez jut, amennyiben a *Lourdesi Barlangépítő Bizottságtól* különállóan, az *Országos Szent Gellért Egyesület*, élén *K. Kamenszky Gyula* dr. alapító elnökkel azon iparkodik, hogy a barlang mellett lévő Szt.-Gellért-kápolna romjait, a föltötte lévő kolostorromokat, valamint a Gellérthegyen elpusztult régi Kálváriát újból felépítse, illetve restaurálja.

Munkálatok a Gellérthegy belsejében

A Gellérthegy mészköves üregeiben hónapok óta tompa dörrenéssel robban a dinamit, a természetes barlangot mélyítik nagyobbra és folytatólagosan folyosók-

nak, mely egy borul a templomra, mint ha két imára összehajtott kéz volna.

A jobboldali sekrestyebanlangtól méginkább jobbra, fönt van a tulajdonképpeni lourdesi Mária rusticali márványból készült két és félméteres szobra.

A hegy mélyébe nyíló folyosó a *Jézus Szent Szive* templomba vezet, innen pedig alagut vezet ki a hegy keleti oldalába, hol ó-keresztény kapu bocsájtja ki a hívőket.

Ugy a rózsaszínű cementtel bevont sziklatemplomokat, mint a sziklatemplomokból kivezető folyosókat láthatatlan fényforrásokból eredő színes: piros, kék, fehér, sárga, zöld, lila fény sugarak világítják meg s a katakombaszerű templomoknak és folyosóknak üde és harmoni-

kus világitást adnak. Pompás színekben bontakoznak majd ki az oltárok és a

sziklaoszlopok ebből a színes fény sugarazásból. Az üvegablakok festését és a díszítéseket *Kölber Dézso* székesfővárosi iparrajziskolai tanár és növendékei végzik ingyen.

A felmerült tervek szerint, — híven a sziklatemplomok katakombaszerűségének — szeretnék megvalósítani azt a kedves gondolatot, hogy maguk a szertartások is ó-keresztény szellemben történjenek. Impozáns látvány lenne az alantól szemlélőnek egy este, gyertyafénnyel végighúzódó menet, amint végigkigyózik a barlang előtt, majd eltűnve újra kibukkan és lefut a hegy Dunára néző kijáratából.

Az Országos Szent Gellért Egyesület tervei

a lourdesi barlang környékén

A Szent Gellért-kápolna és a kolostorromok restaurálását, valamint a régi gellérthegyi kálvária újbóli felépítését az *Országos Szent Gellért Egyesület* magáévá tette. *K. Kamenszky Gyula*, az egyesület alapító elnöke bemutatta az erre vonatkozó terveket a székesfővárosi építésszakértőknek és kérte az érdeklőségek bevonásával a helyszíni szemle megtartását. Kikérte a Műemlékek Országos Bizottságának véleményét. A Székesfővároshoz infézett elaboratum kiemeli a Szent Gellért-kápolna és kolostorromok mostani elhanyagolt állapotát. A Székesfőváros helyrehozhatatlan hibát követne el, ha most, amikor az érdeklődés a Gellérthegyre irányul, ezeknek a nagybecsű történelmi emlékeknek megőrzését figyelmen kívül hagyná. Hanyagosság miatt pusztult el a Gellérthegyen az annak előtte fennállott Kálvária is, melynek négy stációját éppen az Országos Szent Gellért Egyesület mentette meg. Most a kolostorromok és a Gellért-kápolna restaurálásával az egyesület a régi kálváriát is ki akarja építeni s így a megmaradt négy stációhoz még tíz kápolna épülne.

A trianoni kálvária

A régi gellérthegyi Kálvária helyére tervezett Kálvária magyar motivumokkal leghatásosabban döbbsenéné a külföld szívébe a magyar golgotát. Minek is nevezhetnénk el egy, a csonka országunk nyomorgó fővárosában épülő Kálváriát, ha nem trianoni Kálváriának?!

Akár a Szent Gellért halála helyén épülne fel ez a restaurálandó kápolna, akár a tervezett Kálvária fölé emelnék, valamiképpen jelképeznie kellene a Szentföldön lévő szentsír-kápolnát, — hiszen éppen Szent Gellért óhaja volt a szentföldre zarándokolni, de II. Szilveszter pápa őt martiromságra a pogány magyarok közé küldte. Ez a szent vértanu a maga önfeláldozásával megnyitotta a pogány magyarság fölött a szeretet napját, mely megtermékenyítette a lelkeket. Ez a magyarság pedig egy vesztett háboru után megcsontult, kifosztva is, nemcsak akar, hanem tud is hinni Magyarország feltámadásában.

Börzsönyi Béla